

Nr. 45.  
10.  
nóvbr.

## Lög

um

þingsköp handa Alþingi.

**Vjer Christian hinn Níundi**, af guðs náð Danmerkur konungur,  
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,  
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi 'og Vjer staðfest þau með  
samþykki Voru:

### I. Þingskipun.

#### 1. gr.

Þegar Alþingi kemur saman við þingsetning, skal elzti þingmaðurinn  
Prófum kjör- stjórná umræðunum þangað til forseti sameinaðs þings er kosinn, og standa  
brjefa og álykt- fyrir kosningu hans.  
un um þau.

Til þess að prófa kjörbrjef og kosning nýkosinna þingmanna, hvort  
fleiri eru eða færri, og það þótt eigi sje nema einn, ganga þingmenn eptir hlutkesti  
í 3 jafnar deildir, meðan til vinnst. Fyrsta deild fær annari deild, önnur deild  
þriðju deild og þriðja deild fyrstu deild kjörbrjef þess eða þeirra þingmanna,  
sem eru í hverri þeirra fyrir sig. Hver deild rannsakar kjörbrjef þau, er hún  
tekur við og kosning þeirra þingmanna, er þau eiga, kys sjer framsögumann  
og gerir tillögu til þingsins um, hvort kosning skuli talin gild. Tillögurnar má  
bera upp munnlega án nokkurs fyrirvara, og ræður afl atkvæða um gildi hverrar  
kosningar, og eins um það, hvort fresta skuli að taka kosning gilda (29. gr.  
stjórnarskr.).

#### 2. gr.

Eiður. Kosning Því næst vinna nýir þingmenn eið að stjórnarskránni (30. gr. stjórn-  
forseta samein-arskr.). Þá skal kjósa forseta sameinaðs þings og gengst hann fyrir kosningu  
aðs þings og varaforseta og 2 skrifara.  
skrifara.

Rjett kjörinn forseti er sá, er hefir meira en helming atkvæða. Verði  
þeim atkvæðafjöldi eigi náð við fyrstu kosning, skal kosið af nýju óbundnum  
kosningum. Fáí þá eigi heldur neinn nógu mörg atkvæði, skal kjósa um þá  
tvo þingmenn, er flest fengu atkvæði við síðari óbundnu kosninguna; en hafi  
við þá kosning fleiri fengið jafnmörg atkvæði, ræður hlutkesti, um hverja tvo  
skuli kjósa. Ef þeir fá báðir jafnmörg atkvæði við bundnu kosninguna, ræður  
hlutkesti, hvor þeirra verði forseti.

Sömu reglu skal fylgt við kosning varaforseta. En við kosning skrifara  
ræður atkvæðafjöldi. Hlutbundinni kosningu má beita við kosning skrifara,  
ef 9 þingmenn krefjast þess (46. gr.).

Nr. 45. Lög 10. nóvember um þingsköp handa Alþingi.

# Lov

om

## Forretningsorden for Altinget.

Nr. 45.  
10.  
Novbr.

**Vi Christian den Niende**, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg.

*Gøre vitterligt*: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

### I. Tingets Ordning.

#### § 1.

Naar Altinget sammentræder ved Tingets Aabning, leder Aldersformanden Tingets Forhandlinger, indtil Formanden for det forenede Alting er valgt, og forestaar dennes Valg.

Til Prøvelse af Valgbreve og af Valg af et eller flere ny Medlemmer deles Tingets Medlemmer ved Lodtrækning i 3, saa vidt muligt, lige store Afdelinger. 1ste Afdeling afgiver sit eller sine Medlemmers Valgbreve til 2den Afdeling, 2den Afdeling til 3die og 3die til 1ste. Hver Afdeling undersøger de saaledes modtagne Valgbreve og Valget af de Medlemmer, for hvilke de ere udstedte, udnævner en Ordfører og gør sine Indstillinger til Tinget angaaende Valgets Gyldighed. Indstillingerne kunne fremsættes mundtlig uden foregaaende Frist. Beslutning om et Valgs Gyldighed og om, hvorvidt Beslutning herom skal udsættes, afgøres ved Stemmeferhed (Forfatningslovens § 29).

#### § 2.

Efter at de nyvalgte Medlemmer dernæst have aflagt Ed paa Forfatningsloven (Forfatningslovens § 30), foretages Valg af en Formand og under dennes Ledelse Valg af en Næstformand og 2 Sekretærer for det forenede Ting.

Til Valg af Formand udkræves over Halvdelen af Stemmerne; opnaas dette ikke ved første Afstemning, foretages et nyt frit Valg. Vindes ej heller da den forlangte Stemmeferhed, indskrænkes Stemmegivningen til de to Medlemmer, der havde de fleste Stemmer ved det andet frie Valg; havde flere lige mange Stemmer ved dette, bestemmes ved Lodtrækning de to Medlemmer, til hvilke Stemmegivningen skal indskrænkes. Erholde disse ved det bundne Valg lige mange Stemmer, afgør Lodtrækning selve Formandsvalget.

Efter samme Forskrift forholdes ved Valget af Næstformand, hvorimod Sekretærerne vælges ved simpel Stemmeferhed. Forholdstalsvalg kan anvendes ved Valg af Sekretærer, hvis 9 Medlemmer forlange det (§ 46).

Nr. 45.

10.  
nóvbr.Kjörbrjefa-  
nefnd.

3 gr.

Þá skal kjósa nefnd, til þess að prófa kjörbrjef, er síðar koma fram en svo, að þau verði prófuð eptir 1. gr., svo og til þess að rannsaka kosningar, er þingið hefur frestað að taka gildar, og kærur yfir kosningum, er þegar eru teknar gildar. Í þessa nefnd kýs þingið 5 menn eptir reglum um nefndar-kosningar (16. og 46. gr.).

Ef nefnd þessi lætur uppi skriflega tillögu, eða ef hún leggur til, að kosning skuli teljast ógild, skulu tillögur hennar ræddar eptir reglum um 2. umr. lagafrumvarpa (21. gr.). Ella fer um tillögur hennar eptir því, sem ákveðið er um tillögur hennar kjörbrjefadeildanna í 1. gr.

4 gr.

Hve nær kosningakæra verði til greina tekin og þingið geti ónytt kosning. Rjettindi þingmanns áður en kosning hans er tekin gild.

Þingið getur við rannsókn þá, er ræðir um í 1. gr., úrskurðað kosning ógilda, þótt eigi hafi hún kærð verið, og einnig frestað að taka kosning gilda, til þess að fá skýrslur. Svo er og um kosning þingmanns, er eigi er kominn, eða kjörbrjef hans, þá er þing er sett.

Að öðru leyti tekur þingið eigi upp hjá sjálfu sjer að rannsaka kosning- ar, en gjörir það því að eins, að kært sje yfir þeim.

Kæra yfir kosningu þingmanns skal því að eins tekin til greina, að hún sje frá kjósendum í kjördæmi þingmannsins og sje komin til þingsins áður en 4 vikur eru liðnar frá fyrstu þingsetningu eptir kosninguna.

Við prófun kjörbrjefa og atkvæðagreiðslu um hana samkvæmt 1. gr. hefur sjerhver þingmaður fullan þingmannsrjett, nema hann missi hann af öðrum ástæðum (sbr. 33. gr. stjórnarskrárinnar). En fresti þingið að taka kosningu þingmanns gilda, þá tekur hann engan þátt í störfum þingsins, unz það mál er útkljáð og kosning hans viðurkennd gild.

5. gr.

Kosning til efri deildar.

Eptir kosningar þær, sem talað er um í 2. og 3. gr., skal kjósa óbundnum kosningum 8 þjóðkjörna alþingismenn til efri deildar (5. gr. stjórnarskipunarlagi 3. Okt. 1903). Þeir eru rjett kjörnir til efri deildar, er flest fá atkvæði. Ef tveir þingmenn eða fleiri fá jafnmörg atkvæði, skal kjósa um þá bundnum kosningum, en hafi þeir að nýju við þá kosning jafnmörg atkvæði, ræður hlutkesti.

6. gr.

Forseta-kosning og skrifara í deildun- um.

Síðan setjast þingdeildirnar, efri og neðri. Í hvorri deild gengst elzti þingmaðurinn fyrir kosningu forseta deildarinnar, en forseti síðan fyrir kosningu tveggja varaforseta, fyrsta og annars, og 2 skrifara. Um þessar kosningar fer eptir ákvæðum 2. gr. um samskonar kosning í sameinuðu þingi.

7. gr.

Hve lengi kosningar eptir 2.—3. og 5.—6. gr. gildi o. fl.

Kosning forseta, varaforseta og skrifara, bæði í sameinuðu þingi og báðum deildum, er fyrir allan þingtímann það ár. Svo er og um nefndarkosning þá, er talað er um í 3. gr. En kosning til efri deildar er fyrir allt kjörtímabilið (16. gr. stjórnarskr.).

Nr. 45. Lög 10. nóvember um þingskóp handa Alþingi.

## § 3.

Derefter nedsættes et Udvalg til Prøvelse af Valgbreve, som komme for sent til at kunne prøves efter § 1, saavel som til Undersøgelse af Valg, hvis Godkendelse Tinget har udsat, eller af Klagepunkter, der vedrøre allerede godkendte Valg. Dette Udvalg bestaar af 5 Medlemmer valgte af Tinget efter de for Nedsættelsen af Udvalg gældende Regler (§§ 16 og 46).

Indstillingerne fra dette Udvalg undergives, for saa vidt Udvalget gør skriftlig Indstilling eller indstiller Valget til Forkastelse, en Behandling efter Reglerne for Lovforslags 2den Behandling (jfr. § 21); i modsat Fald gælder det samme, som i § 1 er foreskrevet om Valgbrevafdelingernes Indstillinger.

Valgbrev-  
udvalg.

Nr. 45.  
10.  
Novbr.

## § 4.

Ved den i § 1 omhandlede Undersøgelse kan Tinget erklære et Valg ugyldigt, uagtet der ikke er blevet klaget over det, og ligeledes udsætte et Valgs Godkendelse for at skaffe Oplysninger i Sagen.

Løvrigt undersøger Tinget ikke Valgene af egen Drift, men kun, naar der klages over dem.

En Klage over et Medlems Valg tages ikke til Følge, med mindre den fremsættes af Vælgere i Medlemmets Valgkreds og er indkommet til Tinget inden 4 Uger fra Aabningen af første Session efter Valget.

Ved Undersøgelsen af Valgbreve og Afstemning derom efter § 1 har hvert Medlem sin Medlemsret ubeskaaren, med mindre den af andre Grunde maatte fortabes (jfr. Forfatningslovens § 33). Hvis Tinget derimod udsætter Godkendelsen af et Medlems Valg, deltager dette i ingen af Tingets Forretninger, saa længe Sagen ikke er sluttet og Valget godkendt.

Hvornaar en  
Valgklage  
tages tilfølg  
og Tinget kan  
kassere et Valg.  
Den valgte  
Rettigheder  
inden Valget  
godkendes.

## § 5.

Efter at de i §§ 2 og 3 omhandlede Valg ere foretagne, foretages et frit Valg af 8 folkekaarne Altingsmænd til Tingets øverste Afdeling (Forfatningslov 3die Okt. 1903 § 5). De, som erholde de fleste Stemmer, ere gyldig valgte Medlemmer af den øverste Afdeling. Have to eller flere lige mange Stemmer, foretages bundet Valg imellem dem, og hvis de paany ved dette Valg faa lige mange Stemmer, afgør Lodtrækning Valget.

Valg til  
øverste Af-  
deling.

## § 6.

Tingets Afdelinger, den øverste og den nederste, konstituere sig derefter. I hver af Afdelingerne leder Aldersformanden Valget af Afdelingens Formand, hvornæst denne leder Valget af to, første og anden, Næstformænd og 2 Sekretærer. Ved disse Valg følges de i § 2 med Hensyn til de tilsvarende Valg for det forenede Alting givne Regler.

Valg af For-  
mænd og  
Sekretærer i  
Afdelingerne.

## § 7.

Valg af Formand, Næstformænd og Sekretærer, baade i det forenede Ting og i begge Afdelinger, gælde for Tingets hele Samling i det paagældende Aar. Det samme gælder om Valget af det i § 3 omhandlede Udvalg. Valget til øverste Afdeling gælder derimod for hele Valgperioden (Forfatningsl. § 16).

Hvor længe  
Valg efter  
§§ 2—3 og  
5—6 gælde.  
m. m.

Nr. 45.

8. gr.

10.  
nóvbr.Sæti þjóðkjör-  
ins þingmanns  
í efri deild  
losnar.

Ef sæti þjóðkjörins þingmanns í efri deild losnar á kjörtímabilinu, skal fara eptir 16. gr. stjórnarskr.

9. gr.

Rjettur og  
skylda aldurs-  
forseta.

Aldursforseti bæði í sameinuðu þingi (1. gr.) og í þingdeildunum (6. gr.), hefur meðan hann skipar forsetasæti allan sama rjett og skyldur sem forseti, en tekur þátt í kosningum og atkvæðagreiðslu.

10. gr.

Verksvið for-  
seta.

Forsetar stjórna umræðum og sjá um, að allt fari fram með góðri reglu. Forseti hvorrar deildar tekur við öllum erindum til deildarinnar og ánnast um afgreiðslu þeirra mála, er frá deildinni eiga að fara. Hann skýrir á fundi frá hverju því, er sent er deildinni, eða útbýtt er í henni. Nú vill forseti, hvort heldur deildar eða sameinaðs þings, taka þátt í umræðum frekar en forsetastaða hans krefur, og víki þá á þingmannabekk, en varaforseti tekur forsetasæti á meðan. En eigi má forseti taka þátt í neinni atkvæðagreiðslu nje kosningu, og verður hann aptur að hafa gengið til forsetasætis áður en það fer fram. Eigi má varaforseti heldur taka þátt í atkvæðagreiðslu nje kosningum, þegar hann gegnir forsetastörfum í fjarveru forseta.

Forsetar beggja deildanna standa í sameiningu fyrir reikningum Alþingis, en þó getur forseti hvorrar deildar ávísað þingmönnum í henni fje því, er þeir eiga að fá í daglaun og endurgjald fyrir ferðakostnað. Þeir ráða ritara og aðra þá menn, sem þörf er á, til þingstarfa og ákveða laun þeirra. Sömuleiðis standa þeir fyrir útgáfu Alþingistíðindanna, ráða útsöllumann þeirra og annast geymslu á þeim og um skjalasafn Alþingis og bókasafn, hafa umsjón með Alþingishúsinu, munum þess og þinghúsgarðinum jafnt milli þinga sem um sjálfan þingtímann, og sjá um, að allt sje í lagi í þinghúsinu, þegar þing kemur saman (við þingsetning).

11. gr.

Rjettur og  
skylda vara-  
forseta.

Í forföllum forseta gengur varaforseti að öllu leyti í hans stað.

12. gr.

Milliþinga-  
forseti.

Nú er hvorki forseti nje varaforseti deildar búsettur í Reykjavík eða þar í nánd, og skal þá í þinglok kjósa þingmann, sem á heima í Reykjavík eða í nánd við hana, til þess að annast störf forseta milli þinga. Kosning sú fer fram á sama hátt og áður er ákveðið um forsetakosning.

13. gr.

Verksvið skrif-  
ara. Gjörðabók

Skrifararnir halda gjörðabók undir umsjón forsetans, og geta í henni mála þeirra, er rædd eru á fundum og úrslita þeirra.

Í byrjun fundar skal gjörðabók frá síðasta fundi lesin upp, samþykkt og undirskrifuð af forseta og öðrum skrifaranum. Upplestrinum má sleppa, ef enginn þingmanna þeirra, er hlut eiga að máli, æskir hans. Þingmenn skulu eiga kost á að kynna sjer gjörðabókina á skrifstofunni, að minnsta kosti tveim tímum áður en næsti fundur byrjar.

Skrifararnir telja saman atkvæði við atkvæðagreiðslur og kosningar. Við nafnakall greiða þeir fyrstir atkvæði og skrá síðan hin atkvæðin. Sömu-

Nr. 45. Lög 10. nóvember um þingsköp handa Alþingi.

## § 8.

Hvis et folkevalgt Medlems Plads i øverste Afdeling bliver ledig i Valgperioden, forholdes efter Forfatningslovens § 16.

Hvis et folkevalgt Medlems Plads i øverste Afdeling bliver ledig.

Nr. 45.  
10.  
Novbr.

## § 9.

Aldersformanden, saavel i det forenede Ting (§ 1) som i Afdelingerne (§ 6), har, saa længe han fungerer, alle de samme Rettigheder og Pligter som Formanden, men deltager ogsaa i Valg og Afstemninger.

Aldersformandens Rettigheder og Pligter.

## § 10.

Formændene lede Forhandlingerne og sørge for, at god Orden overholdes. Formanden i hver Afdeling modtager alle Meddelelser til Afdelingen og forestaar dennes Udfærdigelser. Han giver i Møderne Meddelelse om alt hvad der tilsendes Afdelingen eller omdeles i den. Vil Formanden enten i Afdelingerne eller det forenede Ting tage videre Del i Forhandlingerne end den, der hører til Formandens Virksomhed som saadan, maa han imidlertid overlade Forsædet til Næstformanden, men han maa ikke deltage i nogen Afstemning eller Valg og bør, forinden saadant foretages, igen have indtaget Formandspladsen.

Formændenes Forretningsomraade.

Begge Afdelingers Formænd i Forening forestaa Altingets Regnskabsvæsen, dog at Medlemmernes Vederlag og Rejseomkostninger kunne anvises af vedkommende Afdelings Formand. De antage Sekretærer og det øvrige til Forretningernes Besørgelse fornødne Personale og bestemme dets Lønningsvilkaar. Ligeledes lede de i Forening Udgivelsen af Altingstidenden, antage Forhandlere af denne og sørge for Altingets Arkiv, Bogsamling og Opbevarelse af dets Beholdning af Altingstidenden, føre Tilsyn med Altingsbygningen med Inventar samt Altingshaven, saavel i Tiden mellem Tingets Sessioner som under disse, og paase, at alt er i Orden i Tinghuset ved Tingets Sammentræden (Aabning).

## § 11.

I Formandens Forfald træder Næstformanden i alle Henseender i hans Sted.

Næstformandens Rettigheder og Pligter.

## § 12.

Naar ingen af Afdelingernes Formænd eller Næstformænd har Bopæl i Reykjavik eller der i Nærheden, skal ved Tingets Slutning et af dets Medlemmer, der har Bopæl i Reykjavik eller Omegn, vælges til at varetage de Formanden i mellem Tingets Samlinger paahvilende Forretninger. Dette Valg foregaar paa samme Maade som foran er bestemt om Formandsvalg.

Formandsfunktioner mellem Tingets Samling.

## § 13.

Sekretærene føre under Formandens Tilsyn en Protokol, hvori Møde-Forhandlingernes Genstand og Udfald optages; den oplæses ved Begyndelsen af det følgende Møde og underskrives derefter af Formanden og en af Sekretærerne. Oplæsningen kan undlades, hvis den ikke forlanges af nogen af de paagældende Tingmænd. Tingets Medlemmer skulle have Adgang til mindst to Timer før næste Mødes Begyndelse i Tingets Bureau at gøre sig bekendt med Protokollens Indhold.

Sekretærenes Forretningsomraade. Forhandlingsprotokol.

Sekretærerne samle Stemmerne ved Afstemninger og Valg. Ved Navneopraab afgive de først selv deres Stemme, og nedskrive dernæst de

Nr. 45.  
10.  
nóvbr.

leiðis sjá þeir með forseta um að ályktanir sjeu skrásettar, og ritar forsetinn og annar skrifarinn undir þær. Störfum skipta skrifarar milli sín eptir samkomulagi við forseta.

14. gr.

Embættismenn Akvæði 11. gr. og 13. gr. eiga jafnt við um forseta, varaforseta og sameinaðs skrifara í sameinuðu þingi sem í deildunum. þings.

## II. Nefndir.

15. gr.

Nefndaskipan. Hvor þingdeild getur skipað bæði fastar nefndir, til þess að fjalla um einhverja ákveðna tegund mála, og lausar nefndir, til þess að íhuga frumvörp eða aðrar tillögur, er koma fyrir deildina frá stjórninni eða þingmönnum. Til nefnda þeirra má síðar vísa skyldum málum. Nefndin getur sjálf bætt við sig tveimur þingmönnum, er hún kýs, ef deildin samþykkir. Nefnd má á hverju stigi máls skipa, eða vísa því til nefndar, er fyrr var skipuð. Sje það gjört áður en umræðu er lokið, þá skal henni frestað. Tala nefndarmanna skal standa á stöku.

16. gr.

Kosning nefnda. Rjett kosinn í nefnd við óhlutbundna kosning, — þ. e. við aðra kosning er hlutfallskosning — er sá, er hlotið hefir þriðjung greiddra atkvæða, og telst auður seðill greitt atkvæði. Fáist nefnd eigi fullskipuð við ítrekaða kosning á þann hátt, skal kjósa bundnum kosningum um þá, er flest höfðu atkvæði, þannig að vanti einn mann í nefndina, er kosið um 2; vanti 2, er kosið um 3 þá, er flest höfðu atkvæði, o. s. frv. Ræður að öðru leyti hlutkesti (sbr. 46. gr.).

17. gr.

Formaður og skrifari nefndar, og fram-sögumaður. Nefndarálit. Sá, er flest fær atkvæði í nefnd við óhlutbundna kosning, kveður nefndina saman í fyrsta sinn, og lætur kjósa formann og skrifara. Fáí fleiri jafnmörg atkvæði í nefndina, ræður stafrófsröð. Við hlutfallskosning kveður sá nefndina saman í fyrsta sinn, er fyrst var kosinn.

Nefndin kýs sjer framsögumann. Hún lætur uppi álit og skal prenta það og útbýta því meðal þingmanna. Eigi má taka málið að nýju til umræðu fyrr en að minnsta kosti 2 nóttum síðar en nefndarálitinu var útbýtt.

## III. Umræður o. fl.

18. gr.

Hve nær frum-vörp megí taka til umræðu o. fl. *Lagafrumvörp* skulu vera samín með lagasniði, og skal prenta þau og útbýta þeim meðal þingmanna á fundi. Eigi má taka frumvarp til umræðu fyrr en liðnar eru að minnsta kosti 2 nætur frá því, er því var útbýtt. Þau lagafrumvörp, er borin eru upp af þingmanna hálfu og útbýtt er fjórum vikum eptir þingsetning, verða því að eins tekin til meðferðar í deildinni, að meiri hluti þingmanna í þeirri deild, sem frumvarpið er borið upp í, samþykki það. Þessa samþykkis skal leitað, þá er málið kemur til fyrstu umræðu, og má flutn-

andre Stemmer. Ligeledes besørge de med Formanden Udfærdigelsen af Beslutninger, hvilke underskrives af Formanden og en af Sekretærene. Forretningerne fordeles mellem dem efter Aftale med Formanden.

Nr. 45.  
10.  
Novbr.

#### § 14.

Bestemmelserne i §§ 11 og 13 gælde ligesaavel Formanden, Næstformændene og Sekretærene i det forenede Alting som i Afdelingerne. Det forenede Tings Embedsmænd.

### II. Udvalg.

#### § 15.

Hver af Tingets Afdelinger kan nedsætte saavel staaende Udvalg, Udvalgs Nedsættelse. til hvilke Sager af et vist Slags blive at henvise, som løse Udvalg for at overveje Forslag og andre Indstillinger, der forelægges Afdelingen af Regeringen eller Tingets Medlemmer. Til disse Udvalg kan ogsaa senere beslægtede Sager henvises. Udvalget kan selv tilkalde 2 Medlemmer, naar Afdelingen dertil giver sit Samtykke. Paa ethvert Trin af en Sags Behandling kan et Udvalg nedsættes eller Sagen henvises til Prøvelse af et allerede nedsat Udvalg. Sker dette under en allerede begyndt Behandling, stilles dens Fortsættelse derefter i Bero. Antallet af et Udvalgs Medlemmer skal være ulige.

#### § 16.

Ved Nedsættelse af Udvalg, hvorved der ikke benyttes Forholdstalsvalg, Valg af Udvalg, betragtes den som valgt, der har opnaaet en Trediedel af de afgivne Stemmer. En blank Seddel regnes lige med een Stemme. Hvis et Udvalg ikke bliver fuldtalligt ved gentaget Valg paa denne Maade, skal der foretages bundet Valg mellem dem, der opnaaede de fleste Stemmer, saaledes at der, hvis der mangler een Mand i Udvalget, vælges mellem 2, mangler der 2, vælges der mellem 3 af dem, der havde opnaaet det højeste Stemmetal, o. s. v. I øvrigt afgøres Valget ved Lodtrækning (jfr. § 46).

#### § 17.

Den der ved Valg af Udvalg uden for Forholdstalsvalg opnaar de fleste Stemmer, sammenkalder Udvalget første Gang og lader foretage Valg af en Formand og en Sekretær. Er der flere med lige mange Stemmer, bestemmes Rækkefølgen efter alfabetisk Orden. Ved Forholdstalsvalg sammenkaldes Udvalget første Gang af den, der først blev valgt. Udvalgets Formand, Sekretær og Ordfører. Udvalgsbetænkning.

Udvalget udnævner en Ordfører. Det afgiver en Betænkning, der trykkes og omdeles. Sagen kan først 2 Nætter efter Betænkningens Omdeling paa ny foretages.

### III. Forhandlingerne m. m.

#### § 18.

Lovforslag skulle være affattede i Lovsform. De skulle trykkes og omdeles blandt Medlemmerne i et Møde. Et Lovforslag kan ikke sættes under Behandling før end mindst 2 Nætter efter dets Omdeling. Lovforslag, der fremsættes af Tingets Medlemmer og først omdeles 4 Uger efter Tingets Aabning, tages ikke til Behandling i Afdelingen, med mindre over Halvdelen af Medlemmerne i den Afdeling, hvori det fremsættes, samtykke deri. Dette Samtykke skal søges ved Sagens Foretagelse til første Behandling, og forinden Hvornaar et Lovforslag kan sættes under Forhandling m. m.

Nr. 45. Lov 10. November om Forretningsorden for Altinget.



Nr. 45.  
10.  
nóvbr.

ingsmaður einn áður taka til máls og skýra frá þýðingu frumvarpsins. Neiti deildin um samþykkið, er frumvarpið fallið.

Eigi þarf þó að leita þessa samþykkis, þegar um er að ræða frumvarp til laga um breyting á stjórnarskránni, eða um breyting á þingsköpum Alþingis.

## 19. gr.

Frumvörp  
skulu rædd  
þrisvar.

Eigi er lagafrumvarp samþykkt til fullnaðar í deild fyrir en búíð er að ræða það þrisvar sinnum (27. gr. stjórnarskr.).

## 20. gr.

1. umræða.

Við *fyrstu* umræðu skal ræða frumvarpið í heild sinni. Þá er þeirri umræðu er lokið, er leitað atkvæða um, hvort það eigi að ganga til annarar umræðu.

## 21. gr.

2. umræða.  
Breytingartil-  
lögur.

*Önnur* umræða fer eigi fram fyrir en tveim nóttum eptir fyrstu umræðu, og skal þá ræða greinar frumvarpsins, hverja fyrir sig, og breytingartillögur við þær. Ræða má frumvarpið í köflum eptir nánari ákvæðum forseta. Þegar búíð er að ræða hvern kafla, skulu atkvæði greidd um hverja grein í honum með breytingartillögum, er við eiga. Að síðustu skal greiða atkvæði um það, hvort frumvarpið þannig lagað eigi að ganga til þriðju umræðu.

## 22. gr.

3. umræða.  
Breytingartil-  
lögur.

*Friðja* umræða má eigi fram fara fyrir en tveim nóttum eptir aðra umræðu. Þá skal ræða breytingartillögur og greinar, er þær eiga við, svo og frumvarpið alt í heild. Þá er umræðum er lokið, skal leita atkvæða um breytingartillögurnar, og síðan um frumvarpið í heild sinni, eins og það þá er orðið.

## 23. gr.

Frumvarp  
sendist hinni  
deildinni, og  
síðan ráðherra.

Þá er frumvarp hefur þannig verið samþykkt við þrjár umræður í deild, sendir forseti hennar það forseta hinnar deildarinnar með tilmælum um, að hann leggi það fyrir þá deild (9. gr. stjórnarskipunarlaga 3. okt. 1903), og sætir það síðan sömu meðferð þar, sem í deild þeirri, er það kom frá.

Ef frumvarpið er samþykkt óbreytt í þessari deild, sendir forseti hennar ráðherra það.

## 24. gr.

Frumvarp  
endursent  
deild. Meðferð  
á því.

Ef deildin breytir aptur á móti frumvarpinu í smáu eða stóru, sendir forseti hennar það til baka forseta hinnar deildarinnar (18. gr. stjórnarskr.). Hafi nefnd fjallað um það þar, sendir forseti henni það þegar. Hún lætur uppi álit sitt um það, og skal það prentað og því útbýtt. Þá er liðnar eru að minnsta kosti tvær nætur frá því, er frumvarpinu, eins og það kom frá hinni deildinni, var útbýtt, eða, ef um nefndarálit um það er að ræða, þá frá því er því var útbýtt, skal frumvarpið tekið til umræðu í deildinni á sama hátt og áður við þriðju umræðu (22. gr.).

Ef deildin samþykkir frumvarpið óbreytt, eins og það kom frá hinni deildinni, sendir forseti ráðherra það. En sé því breytt, sendir forseti það, eins og það þá er orðið, hinni deildinni (9. gr. stjórnarskipunarlaga 3. okt. 1903), og skal þar enn fara með það eptir ákvæðum 22. gr. Fallist deildin á frumvarpið

maa kun Forslagsstilleren faa Ordet for at forklare Forslagets Betydning. Hvis Afdelingen nægter sit Samtykke, er Forslaget forkastet.

Nr. 45.  
10.  
Novbr.

Et saadant Samtykke behøves dog ikke, naar Talen er om Forslag til Forandring i Forfatningsloven eller om Forandring i Altingets Forretningsorden.

#### § 19.

Intet Lovforslag er endelig vedtaget i en Afdeling, forinden det har været 3 Gange behandlet (Forfatningsl. § 27).

Lovforslag  
undergives  
3 Behandlinger.

#### § 20.

Ved den *1ste Behandling* forhandles Lovforslaget i dets Almindelighed. Efter at Forslaget paa denne Maade er forhandlet, foretages Afstemning om, hvorvidt det skal overgaa til 2den Behandling.

1ste Be-  
handling.

#### § 21.

Ved *2den Behandling*, der ikke maa finde Sted før 2 Nætter efter den 1ste Behandling, forhandles Lovforslagets enkelte Paragrafer med de dertil hørende Ændringsforslag. Forslaget kan forhandles i saadanne Afsnit, som Formanden maatte finde passende. Efter Forhandlingen af hvert Afsnit skrives til Afstemning over sammes Paragrafer og de dertil hørende Ændringsforslag. Til Slutning afgøres ved Afstemning, om Forslaget i den saaledes fremkomne Form skal komme til 3die Behandling.

2den Be-  
handling.  
Ændrings-  
forslag.

#### § 22.

Ved *3die Behandling*, som ikke maa finde Sted før 2 Nætter efter 2den Behandling, forhandles Ændringsforslagene, de Paragrafer, hvortil de ere stillede, og Lovforslaget som Helhed. Efter Forhandlingernes Afslutning skrives til Afstemning over Ændringsforslagene, og derefter over Forslaget i dets Helhed, saaledes som det da lyder.

3dje Be-  
handling.  
Ændrings-  
forslag.

#### § 23.

Naar et Forslag paa denne Maade er vedtaget ved 3 Behandlinger i en Afdeling, sender Formanden i denne Afdeling det til den anden Afdelings Formand med Anmodning om at forelægge det for samme (Forfatningslov 3die Okt. 1903 § 9) Ved Forslagets Behandling i denne Afdeling følges de samme Regler som ved dets Behandling i den Afdeling, hvorfra det kom.

Forslag over-  
sendes til den  
anden Af-  
deling, og  
derpaa til  
Ministeren.

Vedtages Forslaget uforandret i Afdelingen, sender dennes Formand det til Ministeren.

#### § 24.

Hvis derimod Afdelingen foretager større eller mindre Forandringer i Forslaget, sender Formanden det tilbage til Formanden i den anden Afdeling (Forfatningslovens § 28). Formanden i denne sender det modtagne Forslag, hvis et Udvalg tidligere har behandlet Sagen, straks til dette. Udvalget afgiver derover Betænkning, der trykkes og omdeles. Naar der er hengaaet mindst 2 Nætter efter at enten Forslaget i den Form, det har faaet i den anden Afdeling, eller, for saa vidt der foreligger Betænkning i Sagen, denne er bleven omdelt, tages det til Forhandling i Afdelingen paa den for dets 3die Behandling foreskrevne Maade (§ 22).

Forslag til-  
bagesendt Af-  
delingen. Dets  
Behandling.

Hvis Forslaget i den i Tingets anden Afdeling vedtagne Form billiges af Afdelingen, sender dennes Formand det til Ministeren. Forandres det derimod af Afdelingen, sender Formanden det i dets ny Form til den anden

Nr. 45.  
10.  
nóvbr.

óbreytt, sendir forseti ráðherra það. Nú breytir deildin því, og sendir þá forseti það forseta sameinaðs þings og mælist til, að það verði lagt fyrir sameinað þing.

25. gr.

Frumvarp í  
sameinuðu  
þingi.

Frumvarpinu í þeirri mynd, sem það hafði síðast feingið, er nú útbýtt meðal allra þingmanna og skal lagt fyrir sameinað Alþingi til einnar umræðu, minnst 2 nóttum síðar. Við umræðurnar skal fara eptir því, sem fyrir er mælt í 22. gr., og er þeim lýkur, skal greiða atkvæði um breytingartillögurnar og síðan um frumvarpið í heild sinni.

Þá er Alþingi, sem nú segir, skipar eina málstofu, þarf, til þess að gjörð verði fullnaðarályktun um mál, meira en helmingur þingmanna úr hvorri deild að vera á fundi og eiga þátt í atkvæðagreiðslu. Ræður þá afl atkvæða um einstök málsatriði. En til þess að lagafrumvarp, að undanskildum frumvörpum til fjárlaga og fjárukalaga, verði samþykkt í heild sinni, verða aptur á móti að minnsta kosti tveir þriðjungar atkvæða, sem greidd eru, að vera með frumvarpinu (9. gr. stjórnarskipunarlag 3. okt. 1903).

Ef frumvarpið er samþykkt, sendir forseti sameinaðs þings það ráðherra. Ella fellur það niður.

26. gr.

Fyrirsögn frum-  
varpa og fleiræða  
viðauka á laga.  
stjórnar-  
skránni.

Lagafrumvarp, er felur í sjer tillögu um breyting á *stjórnarskránni* varpa og fleiræða viðauka við hana, skal í fyrirsögninni nefnt frumvarp til stjórnarskipunar um breyting á laga. Hafi það eigi þá fyrirsögn vísar forseti því frá.

Breytingartillögu, sem felur í sjer tillögu um breyting á stjórnarskránni, eða viðauka við hana, má að eins gjöra við frumvarp til stjórnarskipunarlag. Sje hún gjörð við annað frumvarp, vísar forseti henni frá.

27. gr.

Fellð frumvörp.

Lagafrumvarp, er önnurhvor deildin hefur féllt, má eigi bera upp aptur á sama þingi.

28. gr.

Álit yfirskoð-  
unarmanna.

*Álit yfirskoðunarmanna* (26. gr. stjórnarskr.) skal fyrst lagt fyrir neðri deild, og kýs hún þriggja manna nefnd til þess að íhuga það.

Tillögur nefndar þeirrar skal ræða tvisvar sinnum eptir reglunum um aðra og þriðju umræðu um lagafrumvörp. Sama er, ef efri deild skipar nefnd, til þess að íhuga álit yfirskoðunarmanna. Ella ræður hún málinu til lykta með einni umræðu.

29. gr.

Þingsálykt-  
unartillögur.

*Þingsályktunartillögur*, þ. e. sjerstakar tillögur aðrar en lagafrumvörp, skulu vera í ályktunarformi. Slíka tillögu má ræða einu sinni eða tvisvar. Nú er tillaga til þingsályktunar borin upp í deild eða sameinuðu þingi, og skal þá prenta hana og útbýta. Á fundi að minnsta kosti 1 nótt síðar ályktar deildin eða þingið eptir uppástungu forseta, hvort hún skuli rædd í einni eða tveimur umræðum. Umræða má eigi fram fara fyrr en í fyrsta lagi daginn eptir.

Ef ein umræða er ákveðin, skal henni og atkvæðagreiðslu hagað eptir fyrirmælunum um 2. umræðu lagafrumvarpa (21. gr.), og sama er um fyrri umræðu, ef tvær eru. En síðari umræðan fer fram eins og þriðja umræða um lagafrumvörp (22. gr.).

Nr. 45. Lóg 10. nóvember um þingsköp handa Alþingi.

Afdeling (Forfatningslov 3die Okt. 1903 § 9), hvor det igen behandles efter § 22. Vedtages det uforandret i Afdelingen, sender Formanden det til Ministeren. Ændres det derimod i Afdelingen, sender Formanden det til Formanden for det forenede Ting med Anmodning om dets Forelæggelse for samme.

#### § 25.

Forslaget i den Form, som det ved den sidste Afstemning har erholdt, Forslag i det forelægges nu, efter at det har været omdelt blandt samtlige Medlemmer afforene Ting. Tinget i mindst 2 Nætter, til een Behandling i det samlede Ting. Ved denne Behandling forholdes efter de i § 22 foreskrevne Regler. Efter Forhandlingernes Slutning skal der afstemmes om Ændringsforslagene, og derefter om Forslaget selv i dets Helhed.

Til en gyldig Afgørelse af det saaledes forenede Alting udfordres, at over Halvdelen af hver Afdelings Medlemmer ere tilstede og deltage i Afstemningen; de enkelte Punkter afgøres ved simpel Stemmefflerhed, hvorimod der til Vedtagelsen af et Lovforslag i dets Helhed, med Undtagelse af Finans- og Tillægsbevillings-Lovforslag, udfordres mindst to Trediedele af de afgivne Stemmer. (Forfatningslov 3die Okt. 1903 § 9).

Vedtages Forslaget, sendes det af det forenede Altings Formand til Ministeren; i modsat Fald bortfalder det.

#### § 26.

Lovforslag, der indeholde Forslag til Forandring i eller Tillæg til *Forfatningsloven*, skulle i deres Titel være betegnede som Forfatningslovsforslag; ere de ikke betegnede saaledes, afvises de af Formanden.

Ændringsforslag, der indeholde Forslag til Forandring i eller Tillæg til *Forfatningsloven*, kunne kun stilles til Forfatningslovsforslag; stilles de til andre Forslag, afvises de af Formanden.

#### § 27.

De af en af Afdelingerne forkastede Lovforslag kunne ikke paany forelægges Tinget i samme Samling.

#### § 28.

Til Behandling af *Revisorernes Betænkning* (Forfatningslovens § 26), der vil være at forelægge nederste Afdeling først, nedsættes i samme et Udvalg, bestaaende af 3 Medlemmer.

Indstillinger fra dette Udvalg undergives 2 Behandlinger efter Reglerne for Lovforslags 2den og 3die Behandling. Samme Regel gælder, saafremt øverste Afdeling nedsætter Udvalg for Revisorernes Betænkning; ellers afgør Afdelingen Sagen ved 1 Behandling.

#### § 29.

*Tingsbeslutningsforslag*, d. e. andre særlige Forslag end Lovforslag, skulle være affattede i Beslutningsform. Saadanne Forslag kunne underkastes en eller to Behandlinger. Naar de fremsættes i en af Afdelingerne eller i det forenede Ting, skal de trykkes og omdeles. I et Møde mindst 1 Nat derefter bestemmer Afdelingen eller Tinget efter Forslag af Formanden, om Forslaget skal underkastes een eller to Behandlinger, der ikke maa foretages før end den paafølgende Dag.

Naar een Behandling er vedtaget, skal der ved den og ved Afstemningen forholdes efter Reglerne om 2den Behandling af Lovforslag (§ 21). Det samme gælder om 1ste Behandling, naar der er vedtaget 2 Behandlinger.

Nr. 45.  
10.  
nóvbr.

Þingsályktunartillögu, er samþykkt hefir verið í annari þingdeildinni, má senda hinni deildinni, og láta hana þar sæta sömu meðferð, sem nú er sagt hjer á undan í grein þessari. Sje henni breytt þar, skal hún lögð fyrir sameinað þing og útkljáð þar með einni umræðu.

30. gr.

Breytingar-  
tillögur.

*Breytingartillögur* við lagafrumvörp og þingsályktunartillögur skulu vera prentaðar og þeim útbýtt daginn áður en þær koma til umræðu. Ráðherra eða umboðsmaður hans og hver þingdeildarmaður, eða í sameinuðu þingi hver þingmaður, má koma fram með breytingartillögu við hverja umræðu sem er.

Breytingartillögu við breytingartillögu má þingmaður bera upp við byrjun þess fundar, er hún skal tekin til umræðu. Þó skal þá vera búið að útbýta henni. Nefnd getur einnig borið upp breytingartillögu með jafnstuttum fresti, en aðrir því að eins, að deildin samþykki það.

Breytingartillögu um atriði, sem búið er að fella í deild, má eigi bera upp aptur í sömu deild á sama þingi, en heimilt er að bera hana upp í hinni deildinni og sameinuðu þingi, ef tækifæri er til þess eptir þingsköpum. Þegar lagafrumvörp koma í sameinað þing, má þó eigi gjöra breytingartillögur um önnur atriði en þau, er sú deildin, er síðast hafði frumvarpið til meðferðar, breytti við þá umræðu. Forseti úrskurðar, hvort það er sama atriði, sem liggur fyrir, og atriði, er áður hefur verið fellt í sömu þingdeild, og er þingmönnum skylt að hlfta þeim úrskurði.

31. gr.

Fyrirspurnir.

Nú vill alþingismaður beiðast skýrslu ráðherra um alþjóðlegt málefni (37. gr. stjórnarskr.), og gjörir hann það með *fyrirspurn*, er afhent sje forseta, og skal prenta hana og útbýta, og forseti skýra frá henni á fundi. Á öðrum fundi leyfir deildin fyrirspurnina eða synjar leyfis.

Leyfi deildin fyrirspurnina, sendir forseti ráðherra hana, og er hún svo borin upp og rædd á fundi síðar. Við þessa umræðu má eigi gjöra neina ályktun.

32. gr.

Ávarp.

*Ávarp* má hvor þingdeildin fyrir sig senda konungi, og skal fara með það sem þingsályktunartillögu, að því fráskildu, að ávarp verður eigi sent frá einni deild til annarar.

33. gr.

Apturköllun.

Frumvörp, hvort heldur eru frá stjórninni, eða þingmönnum, svo og tillögur til þingsályktunar og breytingartillögur, má kalla aptur á hverju stigi umræðu sem vill. En heimilt er hverjum þingmanni að taka það jafnskjótt upp aptur á sama fundi. Fyrirspurn má og apturkalla.

34. gr.

Frávísun.  
Rökstudd  
dagskrá.

Heimilt er þingmanni að krefjast þess, að lagafrumvarpi, þingsályktunartillögu og breytingartillögu eða fyrirspurn sje vísað frá. Kröfu um það skal hann koma fram með áður en nokkur annar en flutningsmaður, eða, ef þeir eru tveir eða fleiri, einn þeirra hefir talað. Þingdeildin sker þá umræðulaust úr því, hvort frá skuli vísa.

medens 2den Behandling i saa Fald foretages efter Reglerne om Lovforslags 3die Behandling (§ 22).

Et i den ene Afdeling vedtaget Tingsbeslutningsforslag kan oversendes til den anden Afdeling, og der igen undergives den foran i denne Paragraf beskrevne Behandling. Bliver det ændret i Afdelingen, skal det forelægges i det forenede Ting, og der underkastes en Behandling.

### § 30.

*Ændringsforslag* til Lovforslag og Tingsbeslutningsforslag skulle være trykt omdelte Dagen førend de foretages. Ministeren eller hans Stedfortræder saavel som ethvert Medlem i en Afdeling eller det forenede Ting kunne ved hver Behandling fremsætte Ændringsforslag. Ændringsforslag.

Underændringsforslag (Forslag til Forandring i Ændringsforslag) kunne af et Medlem fremsættes ved Begyndelsen af det Møde, hvori de sættes under Forhandling; dog maa de da være omdelte. Af Udvalget kunne ogsaa Ændringsforslag stilles med samme korte Frist, men af andre kun, naar Afdelingen dertil giver sit Samtykke.

Ændringsforslag vedrørende en i en Afdeling alt forkastet Genstand kan ikke paa ny fremsættes i samme Afdeling i samme Session, men hvis der er Lejlighed dertil efter Forretningsordenen, kan det fremsættes saavel i den anden Afdeling som i det forenede Ting. Naar et Lovforslag kommer til Behandling i det forenede Ting, kan der dog ikke fremsættes Ændringsforslag om andre Genstande end saadanne, som den Afdeling, der sidst havde Forslaget til Behandling, under denne forandrede. Formanden afgør, om den foreliggende Genstand er den samme, som før er bleven forkastet i samme Afdeling; Medlemmerne ere bundne ved Formandens Afgørelse heraf.

### § 31.

Ønsker en Altingsmand at bringe et offentligt Anliggende paa Bane og derom æske Ministerens Forklaring (Forfatningslovens § 37), sker det ved en Forespørgsel, som indgives til Formanden. Denne anmelder derefter Forespørgselen, der skal være trykt og omdelt, i et Møde, hvornæst Afdelingen i et andet Møde afgør, hvorvidt Forespørgselen maa stilles. Forespørgseler.

Hvis Samtykke hertil gives, sendes Forespørgselen af Formanden til Ministeren, hvorefter den fremsættes og forhandles i et derpaa følgende Møde. Ved denne Forhandling maa ingen Beslutning tages.

### § 32.

Hver Afdeling kan vedtage en Adresse til Kongen; den behandles som Tingsbeslutningsforslag, uden for saa vidt som den ikke kan sendes fra den ene Afdeling til den anden. Adresser.

### § 33.

Saavel Regeringsforslag som Lovforslag indbragte af Afdelingens Medlemmer, samt Tingsbeslutnings- og Ændringsforslag kunne paa ethvert Trin af Behandlingen tages tilbage, men da ogsaa umiddelbart i samme Møde optages af en anden. Forespørgseler kunne ogsaa tilbagekaldes. Tilbagekaldelse af Forslag.

### § 34.

Naar et Lovforslag, Tingsbeslutningsforslag eller Ændringsforslag eller en Forespørgsel er fremsat, er ethvert Medlem berettiget til at forlange dets Afvisning. Begæringen skal fremsættes, inden nogen anden end Forslagsstilleren eller, naar der er flere, en af disse har haft Ordet. Afdelingen bestemmer da uden Forhandling, om det skal afvises. Afvisning. Motiveret Dagsorden.

Nr. 45.  
10.  
nóvbr.

Meðan á umræðum stendur, má gjöra tillögu, er byggð sje á ástæðum, um að taka skuli fyrir næsta mál á dagskránni, og skal þá afhenda forseta tillögunu um það skrifaða.

35. gr.

Þingmaður tekur til máls. Þingmaður, sem hefur óskað að taka til máls og fengið leyfi til þess, skal standa upp frá sæti sínu og mæla þaðan, og skal hann ávalt víkja ræðu sinni til forseta. Eigi má hann ávarpa annan þingmann, og kenna skal þingmann við kjördæmi sitt eða kosning.

36. gr.

Hve opt þingmaður má takahluta nefndar, svo og flutningsmaður máls, en eigi nema einn, þótt fleiri flytji, til máls við umræðu.. mega við hverja umræðu um mál tala optar en tvisvar. Ef tveir eða fleiri eru flutningsmenn, skal sá, er fyrstur stendur á skjalinu, teljast framsögumaður, nema annar sje tilnefndur. Aðrir mega eigi tala optar en tvisvar. Þó er jafnan heimilt að gjöra stutta athugasemd um atkvæðagreiðslu, um gæzlu þingskapa og til þess að bera af sjer sakir.

37. gr.

Í hverri röð þingmenn takaröð, er þeir beiðast þess. Þó getur hann vikið frá þeirri reglu, það er tilráðherra til máls. eða umboðsmanns hans og framsögumanns kemur, svo og til þess að ræður með og móti málefni skiptist á, eða til þess að þingmaður geti gjört stutta leiðrjetting, eða athugasemd, er snertir sjálfan hann.

38. gr.

Upplestur. Eigi má, nema með leyfi forseta, lesa upp skrifað eða prentað mál.

39. gr.

Þingmenn gæti reglu. Skyld er þingmanni að lúta valdi forseta í hvívetna, er að því lýtur, að gætt sje góðrar reglu. Skyldi almenn óregla koma upp, er það skylda forseta að gera hlje á fundinum um stundarsakir, eða, ef nauðsyn er til, slíta fundinum alveg.

40. gr.

Krafa um, að umræður hætti. Ef umræður dragast úr hófi fram, getur forseti stungið upp á, að þeim sje hætt, og sker þingdeildin úr því umræðulaust. Sömu leiðis geta 3 þingmenn í efri deild, 6 í neðri deild og 9 í sameinuðu þingi krafizt þess, að greidd sjeu atkvæði um, hvort umræðum skuli lokið. Nöfn þeirra þingmanna skulu lesin upp og rituð í gjörðabókina. Eptir ákvæðum þessarar greinar og 36. greinar, að því er sameinað þing snertir, skal einnig fara á þingsetningarfundum.

41. gr.

Dagskrá. Forseti deildar ákveður fyrir lok hvers fundar dagskrá fyrir næsta fund hennar. Þó má ákveða hana eptir ályktun deildarinnar, ef 3 þingmenn í efri deild og 6 í neðri deild krefjast þess skriflega og gjöra tillögu um ákveðna dagskrá.

Ef þá er farið fram á, að mál sje látið ganga út af dagskránni, skal afhenda forseta kröfuna um það samdægurs og dagskráin er ákveðin. En sje

Der kan under Forhandlingen fremsættes et med Grunde understøttet Forslag om Overgang til den næste Sag paa Dagsordenen, hvilket Forslag skriftlig maa være meddelt Formanden.

## § 35.

Ethvert Medlem, der har forlangt og erholdt Ordet, taler staaende fra sin Plads og henvender stedse Talen til Formanden. Ingen maa tiltale et andet Medlem, hvorimod det betegnes ved Valgkredsen eller Valget. Et Medlem tager Ordet.

## § 36.

Ministeren eller hans Stedfortræder, Ordførerne for et Udvalgs Flertal og Mindretal, samt Forslagsstillere, dog af flere kun en i hver Sag, kan ved hver Behandling tale mere end to Gange. Er der to eller flere Forslagsstillere, skal første Underskriver anses for Ordfører, med mindre en anden er betegnet som saadan. Andre maa ej tale mere end 2 Gange. Dog er det altid tilladt at gøre en kort Bemærkning angaaende Foretagelse af en Afstemning, Iagttagelse af Forretningsordenen samt for at rense sig for en Beskyldning. Hvor ofte et Medlem kan faa Ordet.

## § 37.

Formanden giver i Reglen Medlemmerne Ordet i den Orden, hvori de forlange det; dog kan han herfra gøre Undtagelse med Hensyn til Ministeren eller dennes Stedfortræder, samt Ordføreren, saa og for at lade Foredragene for og imod det Forslag, som behandles, afveksle med hverandre, eller for at lade et Medlem fremsætte en kort Berigtigelse eller gøre en personlig Bemærkning. I hvilken Orden Ordet gives Medlemmerne.

## § 38.

Uden Formandens Tilladelse maa der ikke oplæses skrevne eller trykte Udarbejdelser. Oplæsning.

## § 39.

Ethvert Medlem er pligtigt at underkaste sig Formandens Kendelse angaaende Overholdelsen af den fornødne Orden. Skulde almindelig Uorden opstaa, paaligger det Formanden midlertidig at afbryde Mødet eller, om nødvendiggøres, aldeles at hæve det. Iagttagelse af den fornødne Orden.

## § 40.

Hvis Forhandlingerne drages utilbørlig i Langdrag, kan Formanden foreslaa deres Afslutning, som afgøres af Tinget uden Forhandling. Ligeledes kunne 3 Medlemmer i øverste Afdeling, 6 i nederste Afdeling og 9 i det forenede Ting forlange sat under Afstemning, om Afslutning skal finde Sted. Disse Medlemmers Navne oplæses og optegnes i Protokollen. Bestemmelserne i denne Paragraf og § 36, for saa vidt det forenede Ting angaar, følges ogsaa i Aabningsmøderne. Forlangende om Forhandlingens Afslutning.

## § 41.

Formanden bestemmer ved Slutningen af hvert Møde Dagsordenen for Afdelingens næste Møde. Dog kan den fastsættes ved Afdelingens Beslutning, naar 3 Medlemmer i den øverste Afdeling og 6 i den nederste skriftlig forlange det og gøre Forslag om en bestemt Dagsorden. Dagsorden.

Hvis saadant Forlangende da gaar ud paa, at en bestemt Sag skal udgaa af Dagsordenen, indgives det til Formanden samme Dag, som Dags-Nr. 45. Lov 10. November om Forretningsorden for Altinget.



Nr. 45.  
10.  
nóvbr.

farið fram á, að mál sje tekið á dagskrá, skal tilkynna deildinni það í lok þess fundar, er krafan um það kom fram á. Um þessa tillögu skal í byrjun næsta fundar greiða atkvæði umræðulaust. Sje hún felld, er með því samþykkt dagskrá forseta.

Þegar dagskrá er eigi ákveðin eptir ályktun deildarinnar, getur forseti breytt röðinni á þeim málum, sem eru á dagskrá, og einnig tekið mál út af dagskrá. Mál, sem eigi er á dagskrá, verður því að eins tekið fyrir, að til þess fáist samþykki  $\frac{3}{4}$  þeirra, sem á fundi eru, og leyfi ráðherra, sbr. 53. gr.

## 42. gr.

**Þingdeild** Hvorug þingdeildin má gjöra ályktun um neitt mál, nema meira en  
**ályktunarfær.** helmingur þingmanna sje á fundi og greiði atkvæði (11. gr. stjórnarskipunarlaga  
**Skylda þing-** 3. okt. 1903.).  
**manna að**  
**greiða atkvæði.** Skylt er þingmanni, hvort heldur í deild eða sameinuðu þingi, að vera viðstaddur, er atkvæði eru greidd, nema hann hafi lögmæt forföll eða fararleyfi (50. gr.).

Nú er haft nafnakall við atkvæðagreiðslu og þingmaður greiðir eigi atkvæði, og skal hann þá leiða rök að því. Forseti sker úr, hvort þau rök skulu gild talin, en þingmaður getur skotið þeim úrskurði undir atkvæði deildarinnar eða þingins. Ef þau eru ályktuð ógild, telst atkvæði þingmannsins með meiri hlutanum. Svo er og, ef hann færir undan að rökstyðja undanfærslu sína. Heimilt er þingmanni að láta bóka ástæður sínar.

## 43. gr.

**Skipting, röð** Forseti ræður því, hvernig atkvæðagreiðslu er skipt og í hverri röð  
**og innra sam-** og innra sambandi hún fer fram. Þó getur þingdeild eða sameinað þing, ef  
**band atkvæða-** 3 í efri deild, 6 í neðri deild og 9 í sameinuðu þingi krefjast þess, breytt ákvörðun  
**greiðslu.** forseta. Forseti og einn af flutningsmönnum mega hvor um sig taka einu sinni til máls áður en til atkvæða er gengið um það. Krefjast má þingmaður þess, að atkvæðagreiðslu um breytingartillögu sje skipt, ef hann gerir það áður en umræður hefjast. Nú er stungið upp á að skipta atkvæðagreiðslu um lagagrein, og telst það breytingartillaga (sbr. 30. gr.).

## 44. gr.

**Atkvæða-** Þá er forseti hefir ástæðu til að ætla, að allir sjeu á einu máli, má  
**greiðsla.** hann lýsa því yfir, að gjört sje út um atriði án atkvæðagreiðslu, ef enginn  
**Nafnakall.** krefst þess að hún fari fram. Um lagafrumvörp og þingsályktunartillögur verður hann þó jafnan að hafa atkvæðagreiðslu við allar umræður (sbr. 20. — 25. og 29. gr.).

Atkvæðagreiðslan fer fram á þann hátt, að hver þingmaður stendur upp úr sæti sínu, hvort sem hann greiðir atkvæði með eða móti máli. Skrifararnir telja atkvæðin, en forseti skýrir frá úrslitum atkvæðagreiðslunnar eptir að atkvæða hefir verið leitað með og móti. Hafi atkvæðagreiðslan fallið þannig, að málið sje hvorki samþykkt nje fellt, lætur forseti nafnakall fara fram. Sömuleiðis er forseta heimilt að láta atkvæðagreiðslu fara fram með nafnakalli annaðhvort þegar í stað, eða ef atkvæðagreiðsla hefir áður fram farið, en verið óglögg. Sömuleiðis geta 3 þingmenn í efri deild, 6 í neðri deild og 9 í sameinuðu

ordenen fastsættes; men for saa vidt det gaar ud paa, at en bestemt Sag skal opføres paa Dagsordenen, anmeldes det til Afdelingen ved Slutningen af det Møde, under hvilket det er indgivet. Forslaget afstemmes uden Forhandling ved Begyndelsen af det følgende Møde. Forkastes det, er den af Formanden opgivne Dagsorden dermed vedtagen.

Formanden kan, naar Dagsordenen ikke er fastsat ved Afdelingens Beslutning, forandre Rækkefølgen af de derpaa opførte Sager og ligeledes lade en paa Dagsordenen opført Sag udgaa. En Sag, som ikke er opført paa Dagsordenen, kan ikke foretages, med mindre  $\frac{3}{4}$  Dele af de mødte Medlemmer samt Ministeren samtykke deri, jfr. § 53.

#### § 42.

Ingen af Tingets Afdelinger kan tage nogen Beslutning, naar ikke over Halvdelen af dens Medlemmer ere til Stede og deltage i Afstemningen (Forfatningslov 3die Okt. 1903 § 11).

Ethvert Medlem, være sig i en Afdeling eller det forenede Ting, er pligtigt til at være til Stede ved Afstemningen, med mindre han har lovligt Forfald eller Orlov (§ 50).

Hvis et Medlem under Afstemning ved Navneopraab ikke stemmer, er han pligtigt til at anføre Grunde herfor. Formanden bestemmer, om Medlemmets Grunde bør anses fyldestgørende, men dette kan indstille Sagen til Afdelingens eller Tingets Afgørelse. Hvis de anførte Grunde forkastes, bør Medlemmet anses som havende stemt med Flertallet. Det samme gælder, hvis han undslaar sig for at anføre Grundene for sin Vægning. Grundene har han Ret til at forlange tilførte Protokollen.

Hvornaar en Afdeling er beslutningsdygtig. Stemmepligt.

#### § 43.

Afstemningernes Omfang, Orden og indbyrdes Forhold bestemmes af Formanden. Saafremt 3 Medlemmer i øverste Afdeling, 6 i den nederste og 9 i det forenede Ting forlange det, kan dog Afdelingen eller Tinget forandre Formandens Bestemmelse. Inden Afstemningen herom kan Formanden og en af Forslagsstillerne hver for sig 1 Gang udtale sig om Sagen. Et Medlem kan begære Afstemningen over et Ændringsforslag delt, naar Begæring herom er fremsat, inden Behandlingen begynder. Naar Afstemningen om en Lovparagraf forlanges delt, betragtes det som et Ændringsforslag (jfr. § 30).

Afstemningernes Omfang, Ordning og indbyrdes Forhold.

#### § 44.

Formanden er bemyndiget til, naar han har Grund til at antage, at der er Enstemmighed, at erklære et Afstemningspunkt for afgjort uden Afstemning, naar ingen begærer en saadan foretagen. Om Lov- og Tingsbeslutningsforslag bør han dog ved samtlige Behandlinger lade Afstemning foretage (jfr. §§ 20—25 og 29).

Afstemning. Navneopraab.

Afstemningen sker derved, at hvert Medlem rejser sig, hvad enten han stemmer for eller imod. Stemmerne tælles af Sekretærerne, medens Formanden, efter at Prøve og Modprøve har fundet Sted, meddeler Afstemningens Udfald. Hvis Sagen herefter hverken er vedtaget eller forkastet, lader Formanden Afstemning foretage ved Navneopraab. Formanden er ligeledes berettiget til at lade foretage Afstemning ved Navneopraab enten straks eller efter en foretaget Afstemning, naar dennes Udfald forekommer tvivlsom. Ligeledes kunne i øverste Afdeling 3 Medlemmer, i nederste Afdeling 6 og 9 i det forenede Ting om et bestemt Punkt forlange Afstemning ved

Nr. 45.  
10.  
nóvbr.

þingi krafizt nafnakalls við atkvæðagreiðslu um tiltekið atriði. Skrifleg krafa um það skal afhent forseta áður en atkvæðagreiðsla byrjar. Nöfn þeirra þingmanna skulu lesin upp og bókuð.

45. gr.

Afl atkvæða. Afl atkvæða ræður um úrslit mála og málsatriða, nema öðruvísi sje ákveðið í stjórnarskránni eða þingsköpunum (sbr. 25. gr.).

46. gr.

Kosning óhlut- Um kosningar fer eptir því, sem fyrir er mælt í 2. og 16. gr., að því bundin og hlut- viðbættu, að þegar kjósa á um 2 menn eða fleiri í þingdeild eða sameinuðu bundin (de þingi, hvort heldur er til starfa innan þings eða utan, skal beita hlutfallskosningu með aðferð þeirri, er kennd er við de Hondt (listakosning), ef 3 þingmenn í efri deild, 6 í neðri og 9 í sameinuðu þingi æskja þess.

Hondt). Kjörmiði ógildur.

Aðferðin er þessi:

Þeir þingmenn, er komið hafa sjer saman um að kjósa allir sömu menn í sömu röð, afhenda forseta þegar til kosningar kemur lista yfir þá í þeirri röð. Þegar hann hefir tekið við listunum, merkir hann hvern þeirra bókstaf, A, B, C, o. s. frv., eptir því, sem sjálfur hann ákveður, eða ákveðið hefur verið með samkomulagi eitt skipti fyrir öll þann þingtíma. Síðan les forseti upphátt stafnafn hvers lista og nöfn þau, er á honum standa. Þá kjósa þingmenn þannig, að hver ritar á kjörmiða aðeins stafnafn (A, B o. s. frv.) þess lista, er hann vill kjósa eptir. Kjörmiðarnir eru afhentir forseta, og nefnir hann upphátt bókstaf hvers miða, en skrifararnir rita jafnóðum og telja saman, hve mörg atkvæði hafa fallið á hvern lista, hve mörg á A, hve mörg á B o. s. frv. Tölu þeirri, sem hver listi þannig fær, er svo skipt fyrst með 1, síðan með 2, síðan með 3 o. s. frv., eptir því, sem með þarf. Hlutatölur hvers lista eru ritaðar í röð hver niður undan annari og yfir dálkinum er ritaður bókstafur þess lista.

Kosningin fer eptir hlutatölunum þannig, að sá listi fær fyrsta mann, er hæsta á hlutatöluna, sá listi næsta mann, er á næst hæsta hluttölu o. s. frv. þar til fullskipað er. Ef jafnháar hlutatölur koma á tvo eða fleiri lista, skal varpa hlutkesti um, hvor listinn skuli koma að manni.

Af hverjum lista skulu menn hljóta kosning í þeirri röð, sem þeir standa á listanum.

Kjörmiði við óhlutbundnar kosningar er ógildur, ef á honum standa fleiri eða færri nöfn en samsvarar tölu nefndarmanna, eða nafn er ógreinilegt eða á eigi við.

47. gr.

Fundir í heyr- Fundir bæði þingdeilda og sameinaðs þings skulu haldnir í heyranda anda hljóði. hljóði. Þó getur forseti eða 3 þingmenn í efri deild, 6 í neðri deild og 9 í sameinuðu þingi krafizt þess, að öllum utanþingsmönnum sje vísað á braut, og sker þá þingið úr því, hvort svo skuli gjört og umræður fara fram í heyranda hljóði eða fyrir luktum dyrum (40. gr. stjórnarskr.).

48. gr.

áheyrendur. Forseti skipar fyrir um, hvernig mönnum skuli gefinn kostur á að vera við fundi þá, er haldnir eru í heyranda hljóði. Áheyrendur eru skyldir til að vera kyrrir og hljóðir. Brjóti nokkur móti því, getur forseti látið vísa honum á braut, og ef þörf er á, öllum áheyrendum.

Nr. 45. Lög 10. nóvember um þingsköp handa Alþingi.

Navneopraab. Skriftlig Begæring herom skal inden Afstemningens Begyndelse tilstilles Formanden. Navnene paa de Medlemmer, der forlange Navneopraab, oplæses og protokolleres.

Nr. 45.  
10.  
Novbr.

#### § 45.

Hvor ikke andet er bestemt i Forfatningsloven eller Forretningsordenen (jfr. § 25), afgøres Sagerne og de enkelte Punkter efter Stemmefflerhed. Flertalsvalgmaade.

#### § 46.

Angaaende Valg forholdes som i §§ 2 og 16 foreskrevet, idet tilføjes, at naar der i en af Afdelingerne eller det forenede Ting skal vælges mellem to eller flere Medlemmer til Udførelse af Hverv i eller udenfor Tinget, skal der paa Forlangende af 3 Medlemmer i øverste Afdeling, 6 Medlemmer i nederste og 9 Medlemmer i det forenede Ting anvendes Forholdstalsvalg efter den efter de Hondt opkaldte Fremgangsmaade (Listevalg). Denne er som følger: Valg, Forholdstalsvalg (de Hondt). Ugyldig Stemmeseddel.

De Medlemmer, der ere blevne enige om alle at vælge de samme Medlemmer og i samme Rækkefølge, tilstille Formanden, naar Valget skal finde Sted, en Liste over dem i denne Rækkefølge. Formanden mærker de modtagne Lister hver for sig med et Bogstav, A, B, C o. s. v., efter som han selv bestemmer eller som man en Gang for alle er bleven enig om for den Samling. Derefter oplæser Formanden hver Listes Bogstavbetegnelse og de derpaa opførte Navne. Derefter stemmes saaledes, at hvert Medlem skriver paa en Stemmeseddel alene Bogstavnavnet (A, B o. s. v.) paa den Liste, han vil stemme efter. Stemmesedlerne afleveres til Formanden, der oplæser deres Bogstaver, medens Sekretærerne samtidig nedskrive og optælle, hvor mange Stemmer der er faldne paa hver Liste, paa A, paa B o. s. v. Hver Listes Stemmetal deles derefter, først med 1, saa med 2, saa med 3 o. s. v. saa længe som behøves. Hver Listes Delingstal opføres i en Rubrik, det ene under det andet, og over Rubriken sættes Listens Bogstav.

Valget retter sig efter Delingstallene saaledes, at den Liste, der har det højeste Delingstal, faar Medlem Nr. 1, den, der har det næsthøjeste, Medlem Nr. 2 o. s. v., indtil samtlige Medlemmer ere valgte. Har to eller flere Lister lige høje Delingstal, afgøres det ved Lodtrækning, hvilken af disse Lister der faar et Medlem.

Paa hver Liste falder Valget paa Medlemmerne i den Rækkefølge, hvori de ere opførte paa Listen.

Ved andre Valg end Forholdstalsvalg er den Stemmeseddel ugyldig, hvorpaa der er opført flere eller færre Navne end der svarer til Udvalgets Medlemstal, eller hvor et Navn er utydeligt eller urigtig betegnet.

#### § 47.

Begge Afdelingers og det forenede Tings Møder ere offentlige. Dog kan vedkommende Formand eller 3 Medlemmer i den øverste Afdeling, 6 i den nederste Afdeling og 9 i det forenede Ting forlange, at alle uvedkommende fjernes, hvorpaa den paagældende Forsamling afgør, om dette skal ske og Sagen skal forhandles i offentligt eller hemmeligt Møde (Forfatningslovens § 40). Mødernes Offentlighed.

#### § 48.

Adgangen til de offentlige Møder ordnes af vedkommende Formand. Tilhørerne ere pligtige at holde sig rolige og tavse. Hvis nogen forser sig herimod, kan Formanden lade ham, og i fornødent Fald samtlige Tilhørere, fjerne. Tilhørerne.

Nr. 45.  
10.  
nóvbr.

Alþingis-  
tíðindi.

49. gr.  
Um ræður þingdeildanna og sameinaðs Alþingis ásamt þingskjölum og atkvæðagreiðslum um þau skulu prentaðar í Alþingistíðindunum.

Forföll  
þingmanna.

50. gr.  
Nú hefir þingmaður forföll, svo að hann getur eigi mætt á fundi, og skal hann þá skýra forseta þeim, er í hlut á, frá því í tæka tíð. Burtfararleyfi af þingi getur forseti veitt um 2 daga, ef nauðsyn krefur. Ef um lengri tíma er að ræða, þarf til þess samþykki hlutaðeigandi þingdeildar.

Þingdeild tekur  
eigi við erindi  
deildarmanna  
taki það að sjer  
til flutnings-  
manns.

51. gr.  
Hvorug þingdeildin má taka við neinu málefni, nema einhver þing-  
eigi við erindi deildarmanna taki það að sjer til flutnings (38. gr. stjórnarskr.).

Máli vísað til  
ráðherra.

52. gr.  
Þyki þingdeild eigi ástæða til að gjöra ályktun um eitthvert málefni, getur hún vísað því til ráðherrans (12. gr. stjórnarskipunarlaga 3. okt. 1903).

Afbrigði frá  
þingsköpum.

53. gr.  
Eftir uppástungu forseta eða skriflegri uppástungu frá 3 þingmönnum í efri deild, 6 þingmönnum í neðri deild og 9 í sameinuðu þingi má bregða út af þingsköpum þessum, ef ráðherra eða umboðsmaður hans leyfir, og  $\frac{3}{4}$  þeirra þingmanna, er um það greiða atkvæði, samþykkja. Þó mega afbrigðin þau ein vera, er eigi koma í bága við stjórnarskrána.

54. gr.  
Með lögum þessum eru úr gildi numin lög um þingsköp handa Alþingi Íslendinga 7. apríl 1876 og lög um viðauka og breyting á þingsköpum Alþingis 22. maí 1890.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 10. nóvember 1905.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

*Christian R.*

(L. S.)

*H. Hafstein.*

## § 49.

Afdelingernes og det forenede Tings Forhandlinger med Bilag og Afstemningslister trykkes i Altingstidenden.

Altings-  
tidenden.

Nr. 45.  
10.  
Novbr.

## § 50.

Er en Tingmand forhindret fra at komme tilstede i et Møde, er han pligtig i rette Tid at tilmelde vedkommende Formand sit Forfald. Orlov fra Tinget kan vedkommende Formand om fornødent meddele paa 2 Dage; for længere Tid udfordres dertil vedkommende Afdelings Samtykke.

Forfald.

## § 51.

Intet Andragende maa overgives nogen af Tingets Afdelinger uden gennem et af vedkommende Afdelings Medlemmer (Forfatningslovens § 38).

En Afdeling  
modtager ikke  
et Andragende  
uden gennem  
et Medlem.

## § 52.

Finder Afdelingen ikke Anledning til om et Andragende at fatte Beslutning, kan den henvise det til Ministeren (Forfatningslov 3die Okt. 1903 § 12).

En Sags Hen-  
visning til  
Ministeren.

## § 53.

Paa Forslag af Formanden eller efter et skriftlig indgivet Forslag af 3 Medlemmer i øverste Afdeling, 6 Medlemmer i nederste Afdeling og 9 i det forenede Ting, kan der, saafremt Forslaget tiltrædes af hans Stedfortræder og tre Fjerdedele af de Stemmende derom er enige, afviges fra foranstaaende Forretningsorden, dog at saadanne Afvigelser ikke maa komme i Strid med Forfatningsloven.

Afvigelser fra  
Forretnings-  
ordenen.

## § 54.

Lov om Forretningsordenen for det islandske Alting af 7de April 1876 samt Lov om Tillæg til og Forandring i Altingets Forretningsorden af 22de Maj 1890 ophæves.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

**Givet paa Amalienborg, den 10. November 1905.**

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

***Christian R.***

(L. S.)

***H. Hafstein.***

**Islands Ministerium, den 10. November 1905.**

***H. Hafstein.***

***Ólafur Halldórsson.***